

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 95/12), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 96/13), а у складу са чланом 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2013. ГОДИНУ НАРОДНЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ

Број: 03-07-6-355/14
Сарајево, 03.06.2015. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	5
Предмет ревизије	5
Циљ ревизије	5
Обим ревизије.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И ПРЕПОРУКЕ	5
5.1. НАЛАЗИ	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила ревизију годишњег финансијског извјештаја Народне демократске странке за 2013. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо извршили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранцију да је странка поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Ревизија је на основу узорака испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Ревизијом годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину, утврђено је да је Народна демократска странка прекршила одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Народна демократска странка у 2013. години поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Народне демократске странке за 2013. годину.

Ревизија је предузета у складу са чланом 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 25. став (2) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Народна демократска странка финансира се из следећих извора:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у ук. прих. %
1	Чланарина	3.570,00	2,04%
2	Прилози физичких лица (3-а)	70,00	0,04%
3	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00%
4	Приходи од имовине (3-ц)	2,00	0,00%
5	Приходи од пр.лица (3-д)	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона (3-е)	16.440,00	9,36%
7	Приходи из буџета (3-ф)	155.483,00	88,56%
8	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00%
9	Остали приходи	0,00	0,00%
I	Укупни приходи	175.565,00	100,00%
II	Кредитно задужење код банака	0,00	0,00%
	Извори финансирања (I + II)	175.565,00	100,00%

У годишњем финансијском извјештају Народна демократска странка исказала је укупне расходе у износу од 157.940,00 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Народна демократска странка. Скраћени назив: НДС.

Рјешењем број: Рп-2/03 од дана 30.06.2003. године, Народна демократска странка је уписана у регистар политичких организација код Основног суда у Бањој Луци.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, улица Српских pilota бр. 64.

Лице овлаштено за заступање странке је Гојко Топаловић, председник странке.¹

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2013. годину је Свијетлана Сегић. Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину, Народна демократска странка има следећу организациону структуру:

- НДС Бања Лука.
- Градски одбор НДС Источно Ново Сарајево и
- 23 општинска одбора.

¹ Рјешењем Основног суда у Бања Луци број: Рп-2/03 од 08.10.2013. године умјесто Крсте Јандрића именовано је овлаштено лице за заступање странке Гојко Топаловић. Сједиште странке је у Улици Српских pilota 64, Бања Лука.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је годишњи финансијски извјештај Народне демократске странке за 2013. годину, и то сљедећих организационих дијелова политичке странке:

- Централа Народне демократске странке Бања Лука,
- Општински одбор Народне демократске странке Теслић и
- Градски одбор Народне демократске странке Источно Ново Сарајево.

Циљ ревизије је да се на основу проведених ревизијских процедура прибаве ревизијски докази, који ће ревизору омогућити да изрази мишљење о томе да ли је Народна демократска странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Обим ревизије финансијског извјештаја Народне демократске странке обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на приходе од поклона и приходе из буџета.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

У претходном периоду извршен је преглед годишњих финансијских извјештаја Народне демократске странке у периоду од 2008. до 2012. године, након којих су издати извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2012. годину, издат је извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама странци да доставља додатну документацију коју од ње затражи Централна изборна комисија БиХ.

5. НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

Народна демократска странка је прекршила одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављене ревизије, утврђено је да странка није евидентирала све приходе и трошкове у својим пословним књигама, те да годишњи финансијски извјештај није попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака - у даљем тексту: Правилник, чиме је прекршила одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Ревизијом и контролом финансијске документације утврђено је да је Народна демократска странка у обрасцу 3-ф (приходи из буџета) годишњег финансијског извјештаја исказала приходе Градског одбора Источно Ново Сарајево из буџета у укупном износу од 7.844,00 КМ.

Увидом у изводе са трансакционог рачуна Градског одбора странке, утврђено је да су на трансакцијски рачун овог одбора уплаћена средства из буџета Града Источно Сарајево у износу од 2.101,00 КМ и буџета четири општине и то: Рогатица у износу од 1.205,76 КМ, Пале у износу од 1.293,36, Источна Илиџа у износу од 1.885,46 КМ, и Источно Ново Сарајево у износу од 1.030,70 КМ, што укупно износи 7.516,28 КМ.

Такође, утврђено је да је странка у оквиру прихода Градског одбора Источно Ново Сарајево из буџета исказала и средства примљена од Централне странке у износу од 327,47 КМ², чиме је укупне приходе неосновано увећала за 327,47 КМ.

Тиме што је збирно исказала приходе од наведених општина и града и што је укупне приходе странке исказала у већем износу за 327,47 КМ, странка је прекршила одредбе члана 12. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака и члана 19. Правилника.

(2) Контролом благајне Општинског одбора НДС Теслић утврђено је да су током године исплаћена накнаде за рад техничком секретару у укупном износу од 5.700,00 КМ. Обзиром да наведена исплата има карактер личних примања, странка је имала обавезу да на исплаћена средства обрачуна и уплати одговарајући порез на доходак и доприносе у складу са Законом о порезу на доходак Републике Српске.

- Општински одбор странке Теслић извршио је исплату за трошкове горива у износу од 1.825,30 КМ и трошкове превоза на службеном путу у износу од 550,00 КМ, док је Градски одбор Источно Ново Сарајево исплатио трошкове горива у износу од 3.615,26 КМ.

Обзиром да Општински одбор Теслић и Градски одбор Источно Ново Сарајево немају службена возила, односно немају запослена лица, наведене исплате имају карактер личних примања, те је странка имала обавезу да обрачуна порез и припадајуће доприноса на наведене исплате.

Обзиром да Народна демократска странка није обрачунала порез на порез на доходак и доприносе на исплаћена средства, трошкови и обавезе по овом основу нису исказани у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају.

(3) Ревизијом је утврђено да Народна демократска странка није у обрасцу 4-1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја правилно исказала расходе, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

Општински одбор НДС Бијељина је на основу Уговора о закупу пословних простора са физичким лицем³, користио пословни простор површине 31 м². Према подацима из уговора, цијена мјесечног закупа износи 350,00 КМ, односно за седам мјесеци 2.450,00 КМ. Ревизијом је утврђено да је странка је платила закуп за два мјесеца 2013. године у износу од 700,00 КМ, колико је исказала у финансијском извјештају.

На основу наведеног, утврђено је да су трошкови закупа за пословни простор који је користио Општински одбор НДС Бијељина у финансијском извјештају и пословним књигама исказани у мањем износу за 1.750,00 КМ.

(4) Служба за ревизију је утврдила да странка није у обрасцу 2 (преглед промета свих трансакционих рачуна) исказала тачне податке о промету оствареном путем трансакционог рачуна НДС Источно Ново Сарајево, чиме је прекршила одредбе члана 11. Правилника.

Странка је у обрасцу 2 исказала промет по трансакцијском рачуну и то: промет улаза у износу од 7.844,00 КМ, промет излаза у износу од 6.578,00 КМ и стање на дан 31.12.2013. године у износу од 1.266,00 КМ. Контролом извода утврђено је да је промет улаза износио 7.843,75 КМ, промет излаза 6.962,63 КМ, и стање на дан 31.12.2013. године 881,12 КМ.

² Извод број 1. Нуро Адре Адриа банке од 28.01.2013. год., трансакциони рачун број: 5520041509389707.

³ Уговор о закупу ОО НДС Бијељина и Босиљке Петровић за период 01.03.2013. године до 01.10.1013. године са цијеном мјесечног закупа од 350,00 КМ.

(5) Ревизијом је утврђено да странка није у обрасцу 2-1 (преглед стања благајне) исказала тачне податке о промету оствареном путем благајни организационих дијелова НДС Теслић и Источно Ново Сарајево, чиме је прекршила одредбе члана 12. Правилника.

- На обрасцу 2-1 (промет благајне) за Општински одбор НДС Теслић исказани су слједећи подаци: промет улаза 10.005,00 КМ, промет излаза 10.055,00 КМ и стање на дан 31.12.2013. године 9,00 КМ.⁴ Контролом дневника благајне и евиденција из пословних књига утврђено је да је промет улаза износио 10.050,00 КМ, промет излаза 10.055,20 КМ и стање на дан 31.12.2013.године 8,60 КМ.
- Ревизијом је утврђено да Народна демократска странка на обрасцу 2-1 није исказала податке о промету и стању новца у благајни Градског одбора странке у Источном Новом Сарајеву, те да подаци из дневника благајне не одговарају подацима које је овај одбор исказао у пословним књигама.

Контролом финансијске документације (дневника благајне), утврђено је да је почетно стање износило 0,00 КМ, промет улаза 4.460,00 КМ, промет излаза 4.407,00 КМ и стање на дан 31.12.2013. године 53,00 КМ. Међутим, према подацима из пословних књига, утврђено је да је почетно стање у благајни износило 0,00 КМ, промет улаза 5.140,00 КМ, промет излаза 4.791,37 КМ и стање на дан 31.12.2013. године 348,63 КМ.

Такође, контролом дневника благајне утврђено је да наведени градски одбор исказује негативан салдо благајне од 30.09.2013. године у износу од 34,74 КМ, што није могуће и супротно је принципима благајничког пословања.

(6) Народна демократска странка није исказала све своје обавезе, односно образац 5 није попуњен у складу са одредбама члана 24. став (2) Правилника.

Служба за ревизију је утврдила да странка није вршила усаглашавање обавеза са добављачима, што има за посљедицу исказивање обавезе у мањем износу у односу на стварне обавезе.

Наиме, обавезе према добављачу АД Виторог ШИП у обрасцу 5 финансијског извјештаја исказане су у износу од 8.892,00 КМ, што је за 449,12 КМ мање у односу на стварне обавезе. Према подацима из Независне конфирмације на дан 31.12.2013. године, обавезе странке према овом правном лицу износиле су 9.341,12 КМ.

Такође, странка је у обрасцу 5 обавезе према СО Челинац исказала у мањем износу за 636,00 КМ. Народна демократска странка је у годишњем финансијском извјештају обавезе према СО Челинац исказала у износу од 864,00 КМ, док су према подацима из конфирмације обавеза странке на дан 31.12.2013. године износиле 1.500,00 КМ

---

⁴ Према исказаним подацима, стање у благајни на дан 31.12.2013. године је негативно и износи 36,00 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Народној демократској странци да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да води тачне евиденције о својим приходима и расходима,*
- *да финансијске извјештаје подноси у форми коју је одобрила Централна изборна комисија Босне и Херцеговине, односно да приходе и расходе исказује на начин прописан Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да поштује и друге прописе, преваходно пореске, из којих проистичу додатне обавезе и трошкови.*

Такође, препоручује се странци:

- *да пословање благајне уреди на начин да се разграниче дужности одобравања исплате, евидентирања и исплате готовине, односно да евидентирање исплата из благајне у пословним књигама врши на основу исправне документације (нпр. потписани налог уплате и налог исплате; овјерени рачуни за исплату).*
- *да дефинише поступке и процедуре интерних контрола везаних за процес трошења финансијских средстава,*
- *да у складу са Законом рачуноводству и ревизију Републике Српске врши редован попис имовине и обавеза, и*
- *да пословање готовим новцем путем благајне сведе на најмању мјеру, те да, имајући у виду да се странка финансира највећим дијелом средствима из буџета, прикупљена средства троши рационалније.⁵*

КОМЕНТАР

У остављеном року, Народна демократска странка није се очитовала на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину.

Шеф одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизор

Невенко Андан

Ревизор

Велиборка Кењић

Шеф Службе за ревизију

mr.sc. Хасида Гушић

---

⁵ Трошкови горива-на основу фискалних рачуна путем благајне исплаћено 21.925,80 КМ, за трошкове репрезентације (угоститељске услуге) исплаћено 18.085,45 КМ и за остале трошкове 9.589,85 КМ.